

بررسی هوش مصنوعی و تجارت الکترونیک

از منظر فقه و حقوق و تجارت جهانی

(تاریخ دریافت ۱۴۰۰/۰۷/۱۵، تاریخ تصویب ۱۴۰۰/۱۲/۱۸)

امین حاجعلیزاده^۱

فریبا نصیری

چکیده

تجارت الکترونیک از پدیده های بسیار مهم منبعث از فناوری اطلاعات و ارتباطات است که تحولی بس شگرف در حجم و شیوه تجارت و کسب و کار ایجاد کرده است. اهمیت تجارت الکترونیک در دنیای کنونی که عصر ارتباطات و گستردگی فعالیتهای اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی است، برکسی پوشیده نیست. از طرفی دیگر تحولات چندین سال اخیر در فناوری اطلاعات باعث نفوذ اینترنت در بین عموم مردم در سطح جهان و بویژه کشورهای پیشرفته شده است. میزان دسترسی در سطح جوامع پیشرفته به حدی گسترش یافته است که باعث شده است تا از آن به عنوان ابزاری برای رفع احتیاجات روزمره زندگی استفاده شود. رشد روز افزون فناوری به ویژه فناوری اطلاع رسانی (IT) چه در سطح داخلی و چه در سطح بین المللی باعث شده است افراد بسیاری به اینترنت دسترسی داشته باشند به گونه ای که پیش بینی می شود در سال های نه چندان دور در منطقه آسیا، اقیانوسیه و آمریکای لاتین بیشترین تعداد کاربران اینترنت در جهان را خواهد داشت. این رشد بالای دسترسی عموم مردم به اینترنت باعث شده است تا امکان تجارت و کسب و کار از طریق اینترنت یا به عبارت بهتر تجارت الکترونیک و کسب و کار الکترونیکی از جایگاه ویژه ای برخوردار شده است. ویژگی های تجارت الکترونیکی از قبیل جهانی نمودن تجارت، برداشتن محدودیت های زمانی و مکانی، کاهش قیمت منابع جهت خرید، افزایش درصد فروش، عدم وجود محدودیت

زمانی در معاملات، دسترسی آسان به اطلاعات لازم، کاهش چشمگیر هزینه های معاملاتی و بسیاری دیگر از مزایای تجارت الکترونیک در چند دهه اخیر می باشد که به طور اجمالی می توان آنها را ذکر کرد.

واژگان کلیدی: هوش مصنوعی، تجارت الکترونیک، حقوق تجارت، فقه امامیه، تجارت الکترونیک

مقدمه

با توجه به گسترده شدن دامنه لغوی واژگان مدیریت، تجارت الکترونیک یکی از مباحث چالشی در این دامنه می باشد که جامعه امروز را دچار تغییر و تحول نموده است. با توجه به این نکته که هنوز سالیان زیادی از مطرح شدن تجارت الکترونیک نمی گذرد اما توسعه و پیشرفت تجارت الکترونیک غیر قابل باور است. با پیدایش دهکده جهانی که منجر به فاصله ها گردیده است دیگر فضای فیزیکی و قلمرو جغرافیایی معنای خود را تا حد و حدودی از دست داده است. اهالی دهکده جهانی آینده را نمی توانند پیش بینی کرد زیرا سرعت نوآوری در تکنولوژی^۱ آنقدر سریع و گسترده است که هیچ چشم انداز روشنی از آینده آن در دسترس قرار نمی گیرد. استفاده از فناوری اطلاعات که تجارت الکترونیک نیز به عنوان یکی از این فناوری ها می باشد می تواند افزایش کارایی در اقتصاد ملی گردد. همچنین استفاده از تجارت الکترونیک می تواند ما را در بهبود کارایی تجاری در عرصه جهانی یاری داده و جایگاه ما را در بازارهای جهانی و به تبع آن در بازارهای منطقه ای تقویت نماید. امروزه تجارت الکترونیک در بسیاری از موارد جایگزین تجارت سنتی شده است و بررسی ها نشان می دهد که استفاده از تجارت الکترونیک باعث ۲۱ تا ۷۰ درصد صرفه جویی در هزینه های اقتصادی می شود.^۲ با وجود این صرفه جویی کلان چگونه می توان تجارت الکترونیک را به طور کامل

^۱ Technology-

^۲ -برای توضیحات بیشتر رجوع شود به معاونت حقوقی و امور مجلس به آدرس www.hvm.ir